

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 31

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

30.11.2023
10.00

Музей Феноменальної Сили
пр.Маяковського,7

Присутні: Михеєва Т.В., Помаз А.О., Бабенко Н.В., Васильчук Г.М., Водопьянова М.М., Голощапов Є.М., Даркова С.М., Діденко С.В., Дмитренко С.О., Єрьоменко А.О., Кириченко В.М., Колодій О.В., Кравчук П.П., Крайнов В.М., Руденок О.П., Стойчев В.М., Трет'якова О.О.

Присутніх членів робочої групи – 17 осіб.

Порядок денний:

1. Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять шостого та двадцять сьомого протоколів і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки;
2. Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню;
3. Різне.

Михеєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань.

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять шостого та двадцять сьомого протоколів і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки

1.1. По протоколу №26 (всього прийнято участь в опитуванні 26-30 осіб)

1.1.1. Вулиця Баанова - Баанов Василь Андрійович (1914-1945)

– Герой Радянського Союзу (1945, посмертно), уродженець с. Гайчул (нині с.Новоукраїнка) Куйбишевського р-ну Запорізької обл. Учасник Великої Вітчизняної війни з 1941р. 2 квітня 1945 р. мотострілецький батальйон, в якому служив Василь Андрійович, у числі перших перешов австрійський кордон. Загинув В.А.Баанов у боях за Віденський фронт 17 квітня 1945р. Нагороджений орденами Леніна, Олександра Невського, Вітчизняної війни І ступеню, Червоної Зірки.

Пропозиції: вул.Лілейна, вул.Юрія Лисянського, вул.Олега Антонова.

В результаті обговорення було з'ясовано, що вулиця складається з двох окремих відрізків, і тому погоджено надання на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на:

менша частина вулиці - провулок Лілейний - рід багаторічних рослин підродини лілейниковых;

основна частина вулиці на:

вулицю **Олега Антонова**. Олег Костянтинович Антонов (1906 - 1984р.) - український авіаконструктор, академік АН СРСР (1981) і АН УРСР (1967р.), професор (1978р.). Генеральний конструктор Дослідного заводу №473 Міністерства авіаційної промисловості. Під керівництвом Антонова створений ряд літаків, зокрема Ан-124 («Руслан»). На літаках, розроблених під безпосереднім керівництвом О.Антонова, було встановлено 244 світових авіаційних рекорду (за – 12 голосів, що складає 42,9%);

або на:

вулицю **Юрія Лисянського**. Юрій Федорович Лисянський - нащадок українського старшинського козацького роду Лисянських, народився 1(12) квітня 1773 року в полковому місті Ніжині (Гетьманщина), в родині священика ніжинської церкви святого Іоанна Богослова Федора Герасимовича Герасимовського (Лисянського) та його дружини Фотини Йосипівни (з шляхетського роду Якубовських). Хрещеним батьком був полковий писар Ніжинського полку Іван Миколайович Романовський. Раніше датою народження Ю.Ф.Лисянського вважалося 2 (13) серпня 1773 року, але нові архівні відкриття дозволили виправити помилку біографів і день народження визначили - 1 (12) квітня 1773 року.

Прападід мореплавця Стефан (Степан) Лисянський був «покозаченим» шляхтичем гербу «Лис», що обіймав старшинську посаду в одному з правобережних полків Війська Запорізького. Після повернення з кримського полону він оселився на фільварку біля хутору Харсіки поблизу сотенного містечка Чорнухи Лубенського полку. Прадід Юрія Семен Степанович Лисянський був бунчуковим товаришем та полковим осавулом, загинув у Сулацькому військовому поході. Дід Герасим Семенович також продовжив військову династію Лисянських. Громадськістю проголосовано з однаковою кількістю голосів – по 47, що складає 36,4% за перейменування на вул.Степана Бандери і вул.Юрія Кондратюка. Але в зв'язку з тим, що вулиця Юрія Кондратюка вже є в м.Запоріжжя, а назва вулиця Степана Бандери перемогла при голосуванні щодо перейменування вулиці Жуковського, робочою групою підтримано перейменування вулиці Гагаріна на вулицю **Дмитра Донцова**. Донцов Дмитро Іванович - український літературний критик, публіцист, філософ, політичний діяч, один із перших керівників Союзу визволення України, головний ідеолог українського інтегрального націоналізму, уродженець Мелітополя (Запорізької області). Донцов справив відчутний вплив на українську суспільно-гуманітарну думку. З-під його пера вийшла низка праць; деякі з них стали засадами українського націоналізму. Крізь усі праці послідовно проведена ідея самостійної, незалежної української держави. У філософському плані Д.Донцов сповідував позицію волюнтаризму, схиляючись до думки, що в самій нації вирішальна роль належить еліті, завдання якої полягає в тому, аби своїми фанатизмом і силою волі змусити народ стати рішучим та незламним (за – 14 голосів, що складає 50,0%).

Вирішили: після обговорення робочою групою підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Баранова на:

менша частина вулиці - провулок Лілейний – одноголосно;
основна частина вулиці на вулицю Олега Антонова – 2 утримались.

1.1.2. Провулок Берінга. Берінг Вітус-Йонассен (Іван Іванович) (1681-1741) – мореплавець, офіцер російського флоту, родом з Данії. Керівник 1-ї та 2-ї Камчатських експедицій (1725-1733). На кораблях обігнув східний берег Камчатки, пройшов між Чукотським півостровом і Аляскою (Берінгова протока), досяг узбережжя Північної Америки, відкрив ряд Алеутських островів, дослідив Камчатку. Помер під час зимівлі на одному з Командорських островів (о.Берінга).

Пропозиції: провулок Ромашковий, провулок Павла Сивицького.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаного провулку на:

проводок **Ромашковий** - від назви рослини «ромашка» - вид з роду ромашка родини айстрових. Однорічна рослина 15-30 см заввишки, із сильним своєрідним запахом. Латинська назва роду утворена від грецького слова, що означає «мати» (очевидно, пов'язана з лікувальними властивостями саме цієї рослини) (за – 7 голосів, що складає 23,3%);

проводок **Павла Сивицького**. Павло Михайлович Сивицький (1852 - 1921 рр.) - український лісівник, перетворив Старобердянське лісництво на один з найбільших у тодішній Російській імперії центрів степового лісництва, автор наукових праць, винаходів, пропагандист степового садівництва й охорони природи. У 1874 році був призначений головним лісником Бердянського зразкового лісництва. За колекцію дерев у цьому лісництві одержав бронзову медаль Всесвітньої Паризької виставки. У 1899 р. заклав Алтагирський лісовий масив (за – 21 голосів, що складає 70,0%).

Вирішили: після обговорення робочою групою (3 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Берінга на провулок **Ромашковий**.

1.1.3. Вулиця Бірюзова. Бірюзов Сергій Семенович (1904-1964) – радянський військовий діяч, Маршал Радянського Союзу (1955), Герой Радянського Союзу (1958), Народний Герой Югославії (1964).

Пропозиції: перекваліфікувати назву на колір - вул.Бірюзова, вул.Артема Веделя.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Артема Веделя**. Артем Лук'янович Ведель (1767 - 1808 рр.) - український композитор, диригент, співак, скрипаль. Твори Веделя тривалий час були заборонені та поширювалися в рукописах, їх знали й виконували попри заборону. На сьогодні відомо близько 80 музичних творів (за – 18 голосів, що складає 60,0%);

вулицю **Бірюзову** - перекваліфікувати назву на колір тому, що назва мінералу «бірюза», який дав назву кольору, в більшості європейських мов (в тому числі й у чеській, словацькій та польській) запозичена з французького «turquoise», «pierre turquoise» перекладається як «турецький камінь». Це тому, що камінь з місця видобутку передавався в Європу через Туреччину (за – 10 голосів, що складає 33,3%).

Вирішили: після обговорення робочою групою (3 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Бірюзова на вулицю **Бірюзову**.

1.1.4. Вулиця Вороніхіна. Вороніхін Андрій Никифорович (1759-1814) - російський архітектор, представник класицизму, академік петербурзької Академії мистецтв (з 1797). У Петербурзі побудував Казанський собор (1801-1811) та Гірничий інститут (1806-1811).

Пропозиції: вул.Краківська, вул.Павла Хаустова.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Краківську**. Krakів місто в Польщі на березі Вісли, адміністративний центр Малопольського воєводства. Друге за величиною та кількістю мешканців місто в Польщі після Варшави; одне з найстаріших міст Польщі, з тисячолітньою історією, багатою культурною та архітектурною спадщиною. У період Австро-Угорщини один з центрів Західної Галичини. Культурна столиця Європи 2000 року. Історичний центр Krakова з 1978 року належить до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (за – 20 голосів, що складає 69,0%);

вулицю **Павла Хаустова**. Хаустов Павло Прокопович (2 (14) листопада 1882, Шарипово, Ачинський округ, Єнісейська губернія, Російська імперія - 11 вересня 1949, Київ) - український радянський архітектор, педагог, один з перших професорів з містобудівництва. З 1919 року Хаустов очолив роботу над складанням проектного плану Києва, згодом роботу було перервано і відновлено вже в 1926 року в Київському окружному відділі комунального господарства. У 1923 році вносив конструктивні пропозиції до Київської міської ради щодо розбудови міста по типу англійських міст, де переважала котеджна забудова. У 50-річному віці майстер вирішив ще більше поповнити свої знання і закінчив Київський будівельний інститут. Він був єдиним на той час педагогом в Україні, який отримав звання - професора з питань містобудування. З 1934 по 1938 рік групою архітекторів, якою керував професор Хаустов, був розроблений генеральний план Києва.

Під керівництвом Хаустова розроблено генеральні плани низки міст. Серед них Запоріжжя (Велике Запоріжжя, у співпраці з І.Малозьомовим). Його керівництво забезпечувало високий науковий рівень розробки генпланів. Генплану Великого Запоріжжя керівництвом держави надавалось велике значення. Генплан міста був розроблений всього за 2,5 роки (за – 8 голосів, що складає 27,6%).

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Вороніхіна на вулицю **Краківську**.

1.1.5. Провулок Герцена. Герцен Олександр Іванович (1812-1870) – російський революційний демократ, філософ-матеріаліст, письменник, публіцист. В його художніх творах – романі «Хто винен?» (1847), повістях «Лікар Крупов» (1847), «Сорока – злодійка» (1848), «З того берега» (1850) реалістично відображені життя Росії та країн Європи, висловлено протести проти кріпосництва, соціальної нерівності. Епопея «Минуле і думи» (1852-1868) – художньо-публіцистична енциклопедія духовного життя Росії і Західної Європи 30-60-х рр.

Пропозиції: провулок Холодноярський

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаного провулку на провулок **Холодноярський** - державне утворення на землях Української народної республіки (УНР), у Чигиринському повіті Київської губернії (нині Черкаському районі, Черкаської області), у районі лісового урочища Холодний Яр. Зі столицею в селі Мельника. У часи радянського Союзу історія цього утворення і його діячів замовчувалася або подавалася викривлено, через те що. На думку багатьох дослідників, могла спричинити зростання небажання з точки зору представників влади настроїв у суспільстві.

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Холодноярський** – голосувало 29 громадян, за – 27 голосів, що складає 93,1%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Герцена на провулок **Холодноярський**.

1.1.6. Вулиця Єрмолової. Єрмолова Марія Миколаївна (1853-1928) – видатна російська актриса, народна артистка Республіки (1920), Герой Праці (1924).

Пропозиції: вул.Довбушанська, вул.Дмитра Чижевського, вул.Василя Стефаника.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості три пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю Довбушанську. Довбушанський хребет - хребет в Українських Карпатах, у гірському масиві Горгани. Складається з двох частин: перша - масив Довбушанки (інша назва - Добошанка), який включає власне гору Довбушанку (1754 м) і гори Ведмежик та Пікун (1657 м), а на сході, через перевал, з'єднується з горою Товста (1399 м); друга частина - масив Поленські, що об'єднує вершини Поленські (1693 м), Козя та Козій Горган (1617м). Уесь хребет Довбушанка-Поленські розташований у межах Природного Заповідника «Горгани», який охоплює площу понад 5 тис. га, тому, згідно з українським законодавством, відвідування його у туристичних цілях заборонене. На хребет відсутні марковані маршрути, а охороною заповідника час від часу проводяться рейди по території з метою виявлення порушників;

вулицю Дмитра Чижевського. Чижевський Дмитро Іванович (1894-1977) – видатний мислитель, вчений-енциклопедист, філософ, славіст, літературознавець, релігієзнавець, культуролог. Його називають найбільшим українським славістом, на його честь названо кафедру української літератури в Гарварді, йому вдалося зробити значний внесок у гуманітарні науки в кожній країні, де він працював;

вулицю Василя Стефаника. Василь Семенович Стефаник (1871 - 1936 рр.) - український письменник, майстер експресіоністичної новели, громадський діяч, політик. Посол (депутат) Австрійського парламенту від Королівства Галичини та Володимирії. Твори В.Стефаника перекладено багатьма мовами світу (англійською, болгарською, грузинською, іспанською, італійською, литовською, німецькою, новогрецькою, польською, російською, румунською, сербохорватською, словацькою, словенською, угорською, французькою, чеською та іншими);

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Василя Стефаника** – голосувало 29 громадян, за – 14 голосів, що складає 48,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Єрмолової на вулицю **Василя Стефаника**.

1.1.7. Вулиця Зорге. Зорге Ріхард (1895-1944) – розвідник, журналіст, Герой Радянського Союзу (1964). У 30-40-х рр., перебуваючи в Німеччині, Японії та ін країнах, здобував цінну для СРСР інформацію про агресивні плани німецького фашизму, про задуми японських мілітаристів. Заарештований японською поліцією у 1941 р., в 1944 р. страчений.

Пропозиції: вул.Опанаса Андрієвського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Опанаса Андрієвського**. Опанас Андрієвський - (1878, Уманський повіт Київської губернії - 16 травня 1955, місто Шпітталь-на-Драу, федеральна земля Каринтія, Австрія) український державний і політичний юрист. 14 листопада 1918 року разом з Володимиром Винниченком, Федором Швецем, Симоном Петлюрою, разом з Андрієм Макаренком увійшов до складу Директорії Української Народної Республіки. Підтримував позицію Симона Петлюри, спрямовану на безкомпромісну боротьбу проти більшовиків і пошук шляхів укладення союзного договору з Антантою – голосувало 29 громадян, за – 25 голосів, що складає 86,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Зорге на вулицю **Опанаса Андрієвського**.

1.1.8. Вулиця Качалова. Качалов (Шверубович) Василь Іванович (1875-1948) – російський актор, народний артист СРСР (1936), майстер художнього читання. З трупою МХАТ гастролював на Україні (зокрема в Києві – 1912-1914, 1926-1927, 1928, 1935, 1939, 1940). Знімався в кінофільмах «Путівка в життя» та ін.

Пропозиції: вул.Квартальна, вул.Ярославни.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Квартальну**. фрагмент території міста, обмежений вулицями або адміністративними границями з усіх сторін, також компактне об'єднання земельних ділянок у населеному пункті, яке обмежене інженерними спорудами або природними межами;

вулицю **Ярославни**. Анна Ярославна (Анна Київська) - Українська княгиня, дочка Великого князя київського Ярослава Мудрого, одна з найвидатніших жінок середньовіччя, що прославила Україну на всю Європу. Освічена і розумна Анна, яка вільно володіла 5 мовами, стала не просто черговою дружиною французького короля Генріха I і матір'ю майбутнього короля Філіпа I, а й помітною політичною фігурою тих часів. Королева Анна мала вплив на зовнішню і внутрішню політику Франції, входила до складу королівської ради, опікувалася церквами і монастирями, була єдиною жінкою, котра вела переписку з Папою Римським Миколаєм II. В історії Європи Анна Ярославна залишилася і як прарабабця майже 30 французьких королів;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Ярославни** – голосувало 27 громадян, за – 22 голосів, що складає 81,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Качалова на вулицю **Ярославни**.

1.1.9. Вулиця Кольцова. Олексій Васильович Кольцов (нар. 3 (15) жовтня 1809, Воронеж - пом. 29 жовтня (10 листопада) 1842, Воронеж) - російський поет, купець. Вершиною художніх досягнень поета є його пісні. Декілька віршів написав українською мовою. Поривання до волі, туга за молодістю, селянська праця - ось головні його теми. Творчість письменника становить собою вдалий синтез елементів книжкової поезії і селянського фольклору. Значна кількість його віршів покладена на музику.

Пропозиції: вул.Олексія Діброва, вул.Олександра Кошуля.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Олексія Діброва**. Діброва Олексій Тимофійович (1904-1974) - автор праць з географії України. Працював у вузах Харкова, Києва, Ленінграда. В 1944-1956 роках завідував кафедрою економічної географії Київського педагогічного інституту, а в період з 1959 по 1974 р.- кафедрою економічної географії Київського університету. Автор підручників з географії України для середніх шкіл і вузів. Дмитрієв Микола Ізмайлович (1886-1957) - відомий фізико-географ та геоморфолог. Понад 40 років працював у Харківському університеті. У 1943-1957 роках завідував кафедрою регіональної фізичної географії Харківського університету і одночасно вів дослідження в Українському науково-дослідному інституті географії і картографії. Став визнаним спеціалістом з географії рельєфу України, геоморфологічного районування, географії антропогену, лесових відкладів;

вулицю **Олександра Кошуля**. Олександр Кошель (1899 - 1962р.) - учасник боротьби за самостійність України. Народився 1899р. у Олександрівську. Активний учасник національно-визвольної боротьби в Олександрівську. 1918р. - козак Самокатної сотні при 2-му пішому Запорізькому полку, входив до складу Лисогірського повстанського куреня. Під час денікінської влади по мобілізації пішов до війська, став юнкером воєнної школи в Єйську. Повернувся в Олександрівськ. Входив до складу Українського куреня «Чорна хмара» при врангелівських військах. В еміграції з 1920 р.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Олександра Кошеля** – голосувало 26 громадян, за – 16 голосів, що складає 61,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Кольцова на вулицю **Олександра Кошеля**.

1.1.10. Вулиця Грибоєдова. Грибоєдов Олександр Сергійович (1795-1829) – російський письменник, дипломат. Його реалістична комедія «Горе з розуму» стала класикою російської літератури. Загинув О.С.Грибоєдов у Тегерані в наслідок політичних провокацій.

Пропозиції: вул.Ліцейна, вул.Василя Данилевського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Ліцейну**. Ліцей - навчальний заклад середньої базової освіти. Назва походить від грец. Λύκειον - район на околиці Стародавніх Афін, де був зведений давній храм Аполлона Лікейського. В афінському лікеї викладав своїм учням Арістотель.

В 18-19 століттях (до 1917) ліцеєм називався тип середнього і вищого навчального закладу. Нині в Україні ліцей - загальноосвітній навчальний заклад, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти;

вулицю **Василя Данилевського**. Василь Якович Данилевський (1852 - 1939рр.) - видатний український фізіолог, завідувач кафедри фізіології Харківського університету та Харківського медичного інституту, засновник і директор Органотерапевтичного інституту (зараз Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського Національної академії наук України), академік АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР, Заслужений професор УРСР. Один з перших електрофізіологів в Україні;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Ліцейну** – голосувало 29 громадян, за – 13 голосів, що складає 44,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Грибоєдова на вулицю **Ліцейну**.

1.1.11. Вулиця Громової. Громова Уляна Матвіївна (1924-1943) – комсомолка-підпільниця, Герой Радянського Союзу (1943, посмертно). Одна з керівників та організаторів боротьби молоді проти німецько-фашистських окупантів у м.Краснодоні (підпільна організація «Молода гвардія»).

Пропозиції: вул.Оберегова, вул.Народного Руху.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Оберегову**. Оберіг - предмет, якому приписують надприродну здатність відвертати від його власника хвороби, біду, приносити щастя і гаразди, чарівний предмет, що призначений захищати свого власника. Також вважають, що він може принести удачу, запобігти небезпеці, поліпшити стан здоров'я. Через це обереги зажили неабиякої популярності ще з давніх-давен (за – 7 голосів, що складає 25,0%);

вулицю **Народного Руху**. Народний рух України за перебудову - громадсько-політичний рух, який об'єднав різні демократичні сили у боротьбі за незалежність України (за – 19 голосів, що складає 67,9%).

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримались) підтримано пропозицію надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Громової на вулицю **Оберегову**.

1.1.12. Вулиця Давидова. Давидов Василь Львович (1792-1855) – декабрист, полковник. Учасник Вітчизняної війни 1812р., член «Союзу благоденства» (1820), член Південного товариства декабристів. З 1822 року мешкав в Україні. В 1826р. Давидова В.Л. засуджено на довічну каторгу, замінену на 20-річну, яку він відбував на Нерчинських рудниках і Петровському заводі. З 1839р. – на поселенні в Красноярську, де і помер.

Пропозиції: вул.Очеретова.

В результаті обговорення погоджено перейменування вказаної вулиці на вулицю **Очеретову**. Очерéт - рід багаторічних трав'янистих рослин родини тонконогових. Латинська назва «*Phragmites*» походить від грецького слова «Фрагма» (огорожа, паркан); зарості очерету зазвичай оточують водойми подібно огорожі;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Очеретову** – голосувало 28 громадян, за – 19 голосів, що складає 67,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Давидова на вулицю **Очеретову**.

1.1.13. Вулиця Доватора. Лев Михайлович Довáтор (біл. Леў Міхайлавіч Даватар; 20 лютого 1903 - 19 грудня 1941) - радянський військовик часів Другої світової війни, генерал-майор. Герой Радянського Союзу (1941). Протягом вересня - жовтня 1941 року кіннотники Доватора брали участь у важких оборонних боях на підступах до Москви. У листопаді того ж року 3-й кавалерійський корпус спільно з 8-ю гвардійською стрілецькою дивізією та 1-ю гвардійською танковою бригадою вів вперті оборонні бої на Волоколамському напрямку, за що 26 листопада 1941 року корпус був перетворений у 2-й гвардійський кавалерійський корпус.

19 грудня 1941 року загинув від кульового поранення під час кулеметного обстрілу села Палашкіно Рузького району Московської області. Похований на Новодівочому цвинтарі Москви.

Пропозиції: вул.Гетьмана Скоропадського, вул.Потужна.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Гетьмана Скоропадського**. Скоропадський Павло Петрович (3.05.1873 - 26.04.1945) - гетьман України, український державний, політичний і громадський діяч, військовик. Гетьман Української Держави. За його правління в Україні проводилася політика українізації, запровадження гривневої валюти, відкриття українських навчальних закладів різних рівнів з українською мовою навчання. Українська академія наук;

вулицю **Потужну**. Потужний, а, е.: який має велику фізичну силу; дужий, міцний. Великої сили (перев. про явища природи).

Дуже голосний (про звуки).

Який має владу над ким-, чим-небудь, справляє великий вплив на когось громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гетьмана Скоропадського** – голосувало 29 громадян, за – 25 голосів, що складає 86,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано пропозицію громадськості та надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Доватора на вулицю **Гетьмана Скоропадського**.

1.1.14. Вулиця Титова. Титов Герман Степанович (11 вересня 1935, Верхнє Жиліно, Алтайський край - 20 вересня 2000, Москва) – льотчик-космонавт СРСР (1961), генерал-полковник авіації, Герой Радянського Союзу (1961), Герой Соціалістичної Праці НРБ (1962).

Пропозиції: вул.Петера Діка, вул.Акацієва.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю Петера Діка. Петер Іванович Дік (1884 - 1937 рр.) - місцевий інженер та винахідник. Народився в Остервіку (с.Долинске, Запорізька область). З 1909 по 1937 рр. працював на заводі Копа (нині АвтоЗАЗ). Головний інженер заводу. Один з батьків першого в Україні комбайну. «За особо видаючиеся заслуги в организации строительства заводом комбайнов и налаживания их массового производства» у 1931 р. був нагороджений орденом Леніна. Заарештований у 1937 р., розстріляний 17 вересня цього ж року. У 1958р. – реабілітований (за – 18 голосів, що складає 62,1%);

вулицю Акацієву. Акація - рід рослин із родини бобових. Містить понад 1000 видів, що зростають на Мадагаскарі й прилеглих островах, в Австралазії, островах Південно-Східної Азії (за – 9 голосів, що складає 31,0%);

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався, 3 проти) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Титова на вулицю **Акацієву**.

1.1.15. Вулиця Шишкіна. Шишкін Іван Іванович (1832-1898) – російський живописець і графік, академік (1865), професор (1873), фундатор Товариства пересувних художніх виставок. 1894-1895 – керівник пейзажної майстерні петербурзької А.М. Найвідоміші роботи «Ранок у сосновому лісі», «Жито».

Пропозиції: вул.Олександра Мурашка, вул.Анатолія Петрицького.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю Олександра Мурашка. Олександр Мурашко (1875 - 1919рр.) - український живописець, педагог і громадський діяч. Персональні виставки робіт О. Мурашка експонувалися в Берліні, Кельні, Дюссельдорфі, Мюнхені. Твори українського митця користувалися незмінним успіхом в Європі, їх відзначала художня критика, друкували журнали. Картину «Карусель» придбали для Музею образотворчих мистецтв Будапешта. Завдяки О.Мурашку українське мистецтво вийшло на західноєвропейський рівень;

вулицю Анатолія Петрицького. Анатоль Галактіонович Петрицький, Анатоль Петрицький (31 січня (12 лютого) 1895, Київ - 6 березня 1964, Київ) - український живописець, художник театру і книги. Оформив більшість вистав театру, зокрема «Осінь», «Кандіда», «Затоплений дзвін», «Різдвяний вертеп» тощо. Був головним художником Першого державного драматичного театру УРСР й Української музичної драми у Києві. Анатоль Петрицький - напрочуд обдарована людина, яка зуміла побачити і передати драматизм людського життя, створювати яскраві панно, в барвистих ритмах якого звучить перегук з українським фольклором, із живою стихією народної творчості;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Олександра Мурашка** – голосувало 30 громадян, за – 20 голосів, що складає 66,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Шишкіна на вулицю **Олександра Мурашка**.

1.2. По протоколу №27 (всього прийняло участь в опитуванні 56-78 осіб)

1.2.1. Вулиця Болотникова. Болотников Іван Ісаїович (р.н. невід. - п. 1608) – керівник великого антифеодального повстання селян 1606-1607 рр. в Росії. Холопом з Чернігівщини ще молодим утік до козаків на Дон. В одній із сутичок був узятий у полон татарами і проданий у рабство в Туреччину. Здійснив втечу з неволі. Влітку 1606р. Болотников прибув у Путівль і очолив повстання селян, яке швидко охопило значну територію Росії. Після придушення повстання 10 жовтня 1607р., Болотников був захоплений царським військом та засланий у Каргополь, де його осліпили і втопили.

Пропозиції: вул.Віктора Ткаченка.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Віктора Ткаченка**. Ткаченко Віктор Григорович (1954-2014), кандидат історичних наук, 2006 – 2014р. декан історичного факультету Запорізького національного університету. В.Г.Ткаченко є автором численних публікацій з історії робітників Запоріжжя, репресій 1920-х–1930-х рр. у регіоні. Також вчений дослідив розвиток освіти Запорізького краю нової та новітньої епох. Мешканець Заводського району, закінчив школу №33;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Віктора Ткаченка** – голосувало 56 громадян, за – 44 голосів, що складає 78,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Болотникова на вулицю **Віктора Ткаченка**.

1.2.2. Вулиця Немировича-Данченка – Немирович-Данченко Володимир Іванович (1858-1943) – російський режисер, театральний діяч і педагог, письменник, драматург, видатний реформатор театру, народний артист СРСР (1936). Разом з К.Станіславським 1898р. заснував Московський художній театр (з 1920 - академічний), при якому відкрив Музичну студію (з 1926 р. - Музичний театр ім.В.Немировича-Данченка), де і поставили спектаклі: «Чайка», «Дядя Ваня», «Три сестри», «Вишневий сад» А.Чехова та ін.

Пропозиції: вул.Івана Завадовського, вул.Пластова, вул.Дениса Максишкa.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на:

вулицю Івана Завадовського. Іван Завадовський (1780 - 1837 pp.) – навколосвітній і полярний мандрівник українського походження, картограф, гідрограф, дослідник, збирач природничих колекцій. У 1819 - 1821 pp. у пошуках шляху до Південного полюса здійснив навколосвітнє плавання до Південного океану. Як вважають деякі дослідники, ця експедиція відкрила Антарктиду;

вулицю Пластову - Український пластовий уклад - патріотична українська молодіжна організація з оригінальним синтезом філософсько-ідеологічних поглядів, власною пед. системою й чітко окресленим способом життя. В Україні одна з перших скаутингових дружин була створена на Катеринославщині 1909 року;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Пластову** – голосувало 64 громадян, за – 33 голосів, що складає 51,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Немировича-Данченка на вулицю **Пластову**.

1.2.3. Вулиця Олега Кошевого – Олéг Васíльович Кошовíй (8 червня 1926, м.Прилуки – 9 лютого 1943, м.Ровеньки) - один з учасників підпільної організації «Молода гвардія», що існувала в місті Краснодон (нині Сорокине) Луганської області під час Другої світової війни, Герой Радянського Союзу.

Пропозиції: вул.Олександра Гапона.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Олександра Гапона**. Гапон Олександр Іванович Народний артист України, почесний громадянин міста Запоріжжя (4 липня 1940 року - 7 квітня 2021 року) надзвичайно популярний на Запоріжжі. Його з захопленням зустрічає будь-яка аудиторія глядачів, де він грає уривки з вистав, виконує українські народні пісні, романси, популярні пісні сучасних українських композиторів. Він постійний учасник культурно-мистецьких заходів міста і області, творчих звітів майстрів мистецтв та художніх колективів у м.Києві. Гапон О.І. – володар премії ім.І.Паторжинського Запорізького відділення Українського Фонду культури (2007р.), він неодноразовий переможець Всеукраїнських театральних фестивалів. За високі заслуги перед Запорізьким краєм» II та I ступенів, Почесними грамотами Запорізької обласної державної адміністрації та Департаменту культури, туризму, національностей та релігій. В 2010 році він нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, в 2011 році отримав державний орден «За заслуги» III ступеня (Указ Президента України 339/2011, 2011р.). В 2012 році удостоєний звання «Почесний громадянин Запоріжжя». Відповідно до Указу Президента України «Про призначення державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва» Гапон О.І. в 2017 році удостоєний дворічної президентської стипендії

– голосувало 62 громадян, за – 53 голосів, що складає 85,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Олега Кошевого на вулицю **Олександра Гапона**.

1.2.4. Вулиця Павленка – інформація щодо найменування вулиці на вулицю Павленка відсутня.

Пропозиції: вул.Марини Брацило.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Марини Брацило**. Марина Анатоліївна Брацило (2 грудня 1976 - 17 червня 2013) - українська поетеса, журналістка.

Навчалася в СЗОШ №43 (1984-1991рр.), СЗОШ №20 (1991-1994 роки). Вищу освіту здобувала в Запорізькому державному університеті на філологічному факультеті за спеціальністю українська мова та література (1994-1999 роки) та в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т.Рильського НАН України на аспірантурі за спеціальністю етнологія (1999-2004).

Працювала: коректором у ЗМІ; літредактором у видавництвах «Факт», «Смолоскип»; редактором у журналах «Пані», «Вона», «Даша»; контент-редактором сайту IVONA.

З 1997 року член Національної спілки письменників України. У 1998-1999 роках - голова Запорізького обласного літературного об'єднання імені М.Гайдабури.

Участь у літературних конкурсах: Запорізька обласна премія для обдарованої молоді (1993, 1995 рр., лауреат); Міжнародний конкурс молодих літераторів «Гранослов» (1994, 1995, дипломант); Літературний конкурс видавництва «Смолоскип» (1997, відзнака); V Всеукраїнський фестиваль «Лір» (1997, лауреат).

Участь у музичних фестивалях та конкурсах: Запорізький Обласний молодіжний фестиваль естрадного мистецтва «Зорепад» (1993, лауреат); Міжнародний пісенний фестиваль «Доля» (м. Чернівці, 1994, дипломант), фестиваль авторської пісні та акустичної музики «Срібна підкова» (Львів, 1995, призер); Запорізькі обласні відбіркові тури фестивалю «Червона рута» (1995, 1997, призер).

Учасник Всеукраїнського збору молодих літераторів (1998) та Всеукраїнської наради «Молода література і державність України» (1999). Всеукраїнський учасник Всеукраїнського семінару творчої молоді України в Багаторічний учасник Всеукраїнського семінару творчої молоді України в Ірпені. Поетичні збірки: «Хортицькі Дзвони» (1995), «Благовіст» (1996), «Мелодія вічних прощань» (1997), «Сонцетяжіння» (2001), «Чотири пори любові» (2006).

У січні 2011 року Марина Брацило та Юрій Нога, за їхніми словами, зазнали переслідувань з боку спецслужб за підозрою в причетності до підриву погруддя Йосипа Сталіна в Запоріжжі. 10 квітня 2012 року раптово помер 38-річний чоловік Марини Брацило поет Юрій Нога. 17 червня 2013 року ввечері Марина Брацило загинула, випавши з вікна 5 поверху своєї квартири, яку винаймала у Києві;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Марини Брацило** – голосувало 61 громадян, за – 50 голосів, що складає 82,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Павленка на вулицю **Марини Брацило**.

1.2.5. Вулиця Крамського. Крамськой Іван Миколайович (1837-1887) – російський живописець і художній критик, організатор першої в Росії Артлі художників, а пізніше – один із ініціаторів та ідейних керівників Товариства передвижників. Крамськой – автор картин, навіяніх творчістю М.Гоголя та власними спогадами про перебування в Україні: «Русалки» (1871), «Місячна ніч» (1880).

Пропозиції: вул.Олександри Екстер.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Олександри Екстер**. Екстер (Григорович) Олександра Олексandrівна (06.01.1882-17.03.1949) - українська художниця, сценографка, педагогиня. Представниця європейського кубизму та футуризму, українського авангарду, одна з засновниць стилю «арт-деко»;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Олександри Екстер**

– голосувало 163 громадян, за – 157 голосів, що складає 96,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Крамського на вулицю **Олександри Екстер**.

1.2.6. Вулиця Пржевальського. Пржевальський Микола Михайлович (1839-1888) – російський мандрівник, географ, дослідник Центральної Азії, генерал-майор (1886), почесний член Петербурзької АН (1878) та Російського географічного товариства (1880). Провів чотири велики експедиції до Центральної Азії; уперше дослідив основні риси природи внутрішніх областей Центральної Азії, відкрив гірські хребти, вивчив верхів'я Хуанхе і Янцзи та озера Лобнор і Кукунор, описав невідомі до того часу рослини і тварини.

Пропозиції: вул.Асканія-Нова, вул.Фальц-Фейна.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Асканія-Нова**. Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Фрідріха Едуардовича Фальц-Фейна - найстаріший степовий резерват світу, одне з 7 природних чудес України, що входить в сотню найвідоміших заповідних територій планети, вже відсвяткував своє сторіччя.

Він розташований у Чаплинському районі Херсонської області та займає площе 33,3 тисячі гектарів, включає заповідний степ (ядро), буферну зону і зону типового землекористування.

Він по праву є старим степовим Біосферним заповідником планети і найкрупнішим серед європейських степових заповідних територій. Біологічна різноманітність степових екосистем налічує більше 500 видів вищих рослин і більше 3000 видів тварин;

вулицю **Фальц-Фейна**. Фрідріх Фальц-Фейн (1863 - 1920 рр.) - засновник у 1898р. степового заповідника «Асканія-Нова» (Херсонська обл.). У напівпустому

степу виростив сад, організував зоопарк, акліматизував десятки видів диких тварин і птахів, звезених з усіх континентів планети;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Асканія-Нова**

– голосувало 65 громадян, за – 36 голосів, що складає 55,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Пржевальського на вулицю **Асканія-Нова**.

1.2.7. Вулиця Халтуріна. Степан Миколайович Халтурін (21.12.1856 - 22.3.1882) – російський робітник, терорист, який здійснив терористичний акт в Зимовому палаці (1880). Організатор «Північно-російського робітничого союзу».

Пропозиції: вул.Левадна.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Левадну**. Левада – присадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Левадну**

– голосувало 61 громадян, за – 54 голосів, що складає 88,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Халтуріна на вулицю **Левадну**.

1.2.8. Вулиця Чернишевського. Чернишевський Микола Гаврилович (1828-1889) – російський революціонер-демократ, філософ-матеріаліст, соціаліст-утопіст, економіст, письменник, літературний критик. Художні твори Чернишевського написані в основному в ув'язненні – романи «Що робити?» (1862-1863), «Пролог» (1867-1869).

Пропозиції: вул.Остапа Вересая.

В результаті обговорення погоджено перейменування вказаної вулиці на вулицю **Остапа Вересая**. Остап Микитович Вересай (1803 - 1890 рр.) – український кобзар, виконавець народних дум, історичних, побутових, жартівливих та сатиричних пісень. Його творча спадщина складається всього з 6 дум: «Як три брати з Азова втікали», «Отчим», «Невольницька», «Про бурю на Чорному морі», «Про вдову і трьох синів», «Дума про Хведора Безрідного»; декілька сатиричних та гумористичних пісень та пісень релігійного змісту, зокрема дуже популярна в той час пісня «Про правду й неправду». Остап Вересай майстерно використовував піднесення і спади голосу, ефектні повторення смислово-навантажених рядків, завдяки чому слова пісні і музика асоціювалися з тогочасною реальністю життя українського народу;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Остапа Вересая**

– голосувало 58 громадян, за – 51 голосів, що складає 87,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Чернишевського на вулицю **Остапа Вересая**.

1.2.9. Вулиця Пристанська вітка. Попередня назва – вулиця Пристанційна гілка – необхідно привести назву урбаноніму у відповідність до правил українського правопису.

Пропозиції: провулок Пристанційний.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування типу та назви вказаного урбаноніму на **провулок Пристанційний** - розташований біля залізничної станції «Запоріжжя І»;

громадськістю підтримано перейменування на **провулок Пристанційний** – голосувало 64 громадян, за – 62 голосів, що складає 96,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування типу та назви вказаного урбаноніму - вулиця Пристанська вітка на **провулок Пристанційний**.

1.2.10. Вулиця Єсеніна. Єсенін Сергій Олександрович (1895-1925) – російський поет, лірик, співець селянської Русі.

Пропозиції: вул.Михайлівська.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Михайлівську**. Михайлівка - селище міського типу, адміністративний центр Василівського району Запорізької області. Заселення території нинішньої Михайлівщини припадає на перше десятиріччя XIX століття. Розселені хуторами в урочищах на північно-західному боці балки Єдикорень, яка перетинає сьогодні Михайлівку з півдня на північ, поселенці називалися єдикорівськими хуторянами та були приписані до Великотокмацької парафії. У 1810 році громада купила дерев'яну церкву в Токмацьку і 30 травня того ж року відбулось урочисте її освячення. З того дня поселення єдикоренців стало називатися Михайлівкою на честь одного з первісних поселенців, багатого селянина, колишнього козака з Полтавщини Михайла Чудновського. З освячення церкви розпочинається відлік часу літопису Михайлівки ѹ 30 травня 1910 року широко святкувалось її 100-річчя;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Михайлівську**

– голосувало 68 громадян, за – 57 голосів, що складає 83,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Єсеніна на вулицю **Михайлівську**.

1.2.11. Вулиця Толстого. Толстой Лев Миколайович (1828-1910) – граф, російський письменник та філософ, майстер реалістичної психологічної прози (роман-епопея «Війна і мир», романи «Анна Кареніна», «Воскресіння», п'єси «Влада темряви», «Живий труп»).

Пропозиції: пров.Вірменський, вул.Юрія Каплюха, вул.Ніни Ковтун.

На сьогоднішній день вулиця Толстого складається з двох окремо розташованих частин - один відрізок біля Прибережної автомагістралі, другий відрізок в районі перетину вул.Гагаріна і Перемоги. В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості три пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

1. меншу частину вулиці біля Прибережної автомагістралі перейменувати зі зміною типу урбаноніму – **провулок Вірменський** - вірмени мають значну діаспору у місті Запоріжжя і саме в цьому місці розташована вірменська церква;

2. більшу частину вулиці в районі перетину вул.Гагаріна і Перемоги перейменувати на:

вулицю Юрія Каптюха. Каптюх Юрій Володимирович - екс-заступник міського голови Запоріжжя з питань діяльності виконавчих органів ради, депутат Запорізької міської ради 6-го скликання. Народився 8 вересня 1954 року в м.Запоріжжя. Закінчив загальноосвітню школу №20. З 1975 по 1981 рр. вчився в Запорізькому машинобудівному інституті, у 1988 році отримав диплом Талліннської школи менеджерів. З 1981 по 2006 р. працював на ВАТ «Мотор Січ». Пройшов трудовий шлях від майстра до керівника виробництва. З 1994 року по 1998 рік - виконавчий директор Міжрегіональної асоціації промисловців України. З 1994 по 1998 рік - депутат обласної ради. З 2002 по 2006 рік - депутат міської ради. З 2002 року - голова ради районної організації «Мій дім, моя батьківщина - Хортицька перлина». З 2006 по 2010 - секретар Запорізької міської ради. З грудня 2010 - заступник Запорізького міського голови. Помер Юрій Каптюх від серцевого нападу 04.05.2014 року, похований на Капустяному кладовище м.Запоріжжя;

вулицю Ніни Ковтун. Ковтун Ніна Гнатівна (нар. 14 червня 1925, м.Лохвиця - помер. 27 травня 2015, м.Харків) – архітектор, член НСАУ (1957), канд.архітектури (1971). 1949 року закінчила Харківський інженерно-будівельний інститут, де навчалася зокрема у Георгія Вегмана і Євгена Лимара. Протягом 1949-1973 років працювала в харківському інституті «Укрміськбудпроект», де пройшла шлях від архітектора до головного архітектора проекту; з 1973 року - доцент Харківського інженерно-будівельного інституту. Упродовж 1950-1970 років займалася проєктуванням та забудовою Запоріжжя, де за її проєктами обладнано: кіноконцертну залу (1950); центральну площа (1966-1968); набережну Дніпра (1968-1969); шляхопровід над залізницею поблизу вулиці Вознесенської (1970). Авторка низки статей з питань будівництва й архітектури;

громадськістю підтримано перейменування на:

меншу частину вулиці біля Прибережної автомагістралі перейменувати зі зміною типу урбаноніму – **провулок Вірменський** – голосувало 62 громадян, за – 50 голосів, що складає 80,6%;

більшу частину вулиці в районі перетину вул.Гагаріна і Перемоги перейменувати на вулицю **Ніни Ковтун** – голосувало 67 громадян, за – 43 голосів, що складає 64,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 проти) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозиції перейменування вулиці Толстого згідно з голосуванням громадськості.

За проханням громадськості, воїнів, депутатського корпусу продовжено голосування щодо перейменування вулиць: Вересаєва, Верещагіна, Сергія Тюленіна, Серова.

Друге питання порядку денного.

Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню

2.1. Вулиця Огарьова. Огарьов Микола Платонович (нар. 24 листопада (6 грудня) 1813 - пом. 31 травня (12 червня) 1877) - російський поет, публіцист, революційний діяч. З 1856 році жив в еміграції (Лондон, Женева). За його повістю в Україні створено фільм «Поміщик» (1923). Український переклад поезії Миколи Огарьова здійснив Павло Грабовський, опублікована у збірці «З чужого поля» в 1895 році.

Пропозиції: вул.Петера Діка.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Петера Діка**. Петер Іванович Дік (1884 - 1937 рр.) - місцевий інженер та винахідник. Народився в Остервіку (с.Долинске, Запорізька область). З 1909 по 1937 рр. працював на заводі Копа (нині АвтоЗАЗ). Головний інженер заводу. Один з батьків першого в Україні комбайну. «За особо вдаючиеся заслуги в организации строительства заводом комбайнов и налаживания их массового производства» у 1931 р. був нагороджений орденом Леніна. Заарештований у 1937 р., розстріляний 17 вересня цього ж року. У 1958р. - реабілітований.

Результати голосування: «за» -17, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Огарьова на вулицю **Петера Діка**.

2.2. Вулиця Столетова. Столєтов Олександр Григорович (нар. 29 липня (10 серпня) 1839 - пом. 15 (27) травня 1896) - російський фізик, засновник фізичної лабораторії Московського університету.

Пропозиції: вул.Квартальна, вул.Дмитра Коцюбайла.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Квартальну** - фрагмент території міста, обмежений вулицями або адміністративними границями з усіх сторін, також компактне об'єднання земельних ділянок у населеному пункті, яке обмежене інженерними спорудами або природними межами;

вулицю **Дмитра Коцюбайла**. Дмитро Іванович Коцюбайло (позивний «Да Вінчі»; 1 листопада 1995, с. Задністрянське, Галицький район, Івано-Франківська область, Україна - 7 березня 2023, Бахмут, Донецька область, Україна) - український доброволець, лейтенант (посмертно), командир 1 ОМБ «Вовки Да Вінчі» Збройних сил України, учасник російсько-української війни. Герой України (2021). Член Проводу національно-визвольного руху «Правий сектор» (2020).

Перший доброволець, якому присвоєно звання «Герой України» прижиттєво.

Результати голосування: «за» -17, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Столетова на вулицю **Квартальну** або **Дмитра Коцюбайла**.

2.3. Вулиця Дегтярьова. Дегтярьов Володимир Арсентійович (1903-1944) – Герой Радянського Союзу (1944). Помічник командира льотної частини 119-го авіаційного полку (ВПС Чорноморського флоту) майор Дегтярьов з червня 1941 р. по 25 серпня 1943 р. здійснив 402 бойових злетів (з них 301 вночі) на бомбардування баз, кораблів, аеродромів, залізничних станцій, живої сили і техніки противника. Загинув у бою.

Пропозиції: вул.Буковинська.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на

вулицю **Буковинську**. Буковина - історико-географічний регіон, розташований на українсько-румунському етнографічному прикордонні, між середньою течією Дністра та головним Карпатським хребтом у долинах верхньої течії Пруту та Сірету. Нині ця територія входить до складу України (Північна Буковина) та Румунії (Південна Буковина). Назва регіону походить від слов'янського слова бук.

Через те, що ці землі були густо вкриті буковими лісами, їх почали називати Буковина.

Результати голосування: «за» -17, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Дегтярьова на вулицю **Буковинську**.

2.4. Вулиця Ковпака. Ковпак Сидір Артемович (1887-1967) – радянський державний діяч, один з організаторів партизанського руху на Україні в роки Великої Вітчизняної війни, генерал-майор (1943), двічі Герой Радянського Союзу (1942, 1944). В 1921-1926 – військом у Великому Токмаку (нині м. Токмак), Генічеську, Кривому Розі, Павлограді.

Пропозиції: вул.Запорізького Дубу.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Запорізького Дубу**. Запорізький дуб - пам'ятка первісних дубових пралісів Подніпров'я. Вік дерева нараховує понад 700 років. Розташований у правобережній частині Дніпровського району міста Запоріжжя, в межах колишнього селища Хортиця (Верхня Хортиця), на перетині вулиць Тараса Бульби та Нечипора Дейкуна. Дерево стоїть з правого боку від струмку в одній з численних балок розгалуженої системи долини річки Верхня Хортиця. На триверстовій військово-топографічній карті II пол. XIX ст. ця балка названа Кайдашкою.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -2.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Ковпака на вулицю **Запорізького Дубу**.

2.5. Вулиця Нікітіна – інформація щодо найменування вказаної вулиці відсутня.

Пропозиції: вул.Освітня.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Освітню**. Освіта - це процес набуття та вдосконалення знань, навичок, цінностей, переконань і звичок за допомогою різних форм пізнавальної діяльності, таких як сприйняття, увага, пам'ять, уява, мислення; та різних форм навчання, таких як вивчення,

інструктаж, тренування, дослідження та практичний досвід. Воно може відбуватися в різних місцях, включаючи школи, училища, університети, студії.

Результати голосування: «за» -17, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Нікітіна на вулицю **Освітню**.

2.6. Вулиця Вишневського – інформація щодо найменування вказаної вулиці відсутня.

Пропозиції: вул.Героїв УПА.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Героїв УПА**. УПА - військово-політичне формування, яке діяло в Україні протягом 1942-1960 років озброєне крило ОУН. Головна ідея УПА - вільна і незалежна Україна.

Результати голосування: «за» -16, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості перейменування вулиці Вишневського на вулицю **Героїв УПА**.

В зв'язку з тим, що протягом голосування надійшли ще пропозиції громадськості щодо перейменування деяких вулиць, вирішено продовжити голосування по таким урбанонімам, а саме:

2.7. Вулиця Жуковського. Наприкінці XIX - на початку ХХст. Олександровськ перетворюється на помітний торговий центр. Чотири рази на рік тут проходять ярмарки. Місце, де проводиться ярмарок у 1895 отримало назву вул.Ярмаркової перейменованої у 1902 році на вул.Жуковського (на честь поета Василя Жуковського). Ця назва збереглася до сьогоднішніх днів.

Жуковський Василь Андрійович (1783-1852) – російський поет. Один із основоположників російського романтизму (балади «Кассандра» (1809), «Світлана» (1811), «Еолова арфа» (1814) та ін.). У 1812 р. брав участь у Вітчизняній війні. Служба при царському дворі (з 1815; з 1826 – вихователь цесаревича) дала змогу Жуковському полегшити долю декабристів, О.Пушкіна, М.Лермонтова, сприяти викупові Т.Шевченка з кріпацтва.

Пропозиції: вул.Степана Бандери, вул.Миколи Корфа, вул.Університетська.

При першому голосуванні були надані пропозиції: вул.Євгена Коновальца, вул.Четвертого Універсалу, вул.Степана Бандери, вул.Миколи Корфа.

Громадськістю було підтримано з однаковою кількістю голосів перейменування вулиці Жуковського на вулицю Степана Бандери і Миколи Корфа. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Університетську вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю Степана Бандери. Степан Андрійович Бандера (01.01.1909, с.Старий Угринів, Калуський повіт, Королівство Галичини, нині Калуського району, Івано-Франківська область, Україна - 15.10.1959, Мюнхен, Баварія, ФРН) - український політичний діяч, борець за незалежність України.

Як активний діяч УВО та ОУН має законодавчо визначений статус Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. 2010 року посмертно нагороджений званням Герой України, проте того ж року Указ Президента України про присвоєння Степанові Бандері цього звання скасовано рішенням Донецького

окружного адміністративного суду. Вважається національним героєм України. 2008 року визнаний третім зі ста Великих Українців після Ярослава Мудрого та Миколи Амосова за підсумками опитування громадської думи «Великі Українці»;

вулицю Миколи Корфа. Микола Корф (1834 – 1883 рр.) - відомий український педагог та просвітник XIX ст. У 1866 – 1872 роках входив до складу земської училищної ради Олександровського повіту Катеринославської губернії. У своїй діяльності займався створенням та розбудовою у селах Катеринославщини початкових шкіл нового типу (так звані «корфівські тризимки»). Всього за його сприяння було відкрито понад 40 нових учебових закладів. М.Корф обстоював право українських дітей на навчання в початкових школах рідною їм українською мовою.

вулицю Університетську. Університет - сукупність, об'єднання тих, хто вчить, і тих, хто навчається - автономний заклад вищої освіти, тип якого сформувався в Європі за середньовіччя. В університеті об'єднується низка факультетів для підготовки фахівців високої кваліфікації з точних, природничих і гуманітарних наук.

Крім освітньої функції університети є науковими установами, в яких викладачі спільно зі студентами виконують наукові дослідження. Традиційно університети мають привілей надавати своїм студентам та аспірантам наукові ступені бакалаврів, магістрів та докторів. На цій вулиці розташовані три університети.

Результати голосування: «за» -17, «проти» -0, «утримались» -0.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозиції перейменування вулиці Жуковського на вулицю Степана Бандери, Миколи Корфа або Університетську.

2.8. Вулиця Рилєєва. Рилєєв Кіндрат Федорович (1795-1826) – російський поет (поеми «Войнаровський», «Наливайко»), декабрист, один з керівників Північного товариства декабристів. Страчений серед п'яти керівників декабристського повстання у Петербурзі.

Пропозиції: вул.Саула Черніховського, вул.Пересопницька.

При першому голосуванні були надані пропозиції: вул.Саула Черніховського, вул.Архіпа Куїнджі.

Громадськістю було підтримано перейменування вулиці Рилєєва на вулицю Архіпа Куїнджі. Але в зв'язку з тим, що така назва вже застосована та протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Пересопницьку, вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю Саула Черніховського. Саул Гутманович Черніховський (1875 - 1943 рр.) - єврейський поет, перекладач та лікар. Народився в селі Михайлівка Мелітопольського повіту Таврійської губернії (нині – Запорізька область, Україна). Іврит він почав вивчати ще в дитинстві, потім писав вірші та робив переклади на іврит з європейських мов. Відстоював свою прихильність ідеї національного та культурного відродження єврейського народу та посував ідеї сіонізму. Портрет Саула Черніховського зображене на банкноті номіналом у 50 шекелів;

вулицю **Пересопницьку**. Пересопницьке Євангеліє - визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI ст. Один з перших українських перекладів біблійного, канонічного тексту на староукраїнську літературну мову, здійснений 1556-1561 рр. у селі Двірці та у Пересопниці на Волині.

Результати голосування: «за» -16, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозиції перейменування вулиці Рилєєва на вулицю **Саула Черніховського** або **Пересопницьку**.

2.9. Провулок Невельського. Невельськой (Невельський) Геннадій Іванович (1813-1876) – російський мореплавець, дослідник Далекого Сходу, адмірал (1874).

Пропозиції: пров.Осавульський, пров.Олександра Жданенка.

При першому голосуванні були надані пропозиції: пров.Осавульський, пров.Попільнянський.

Громадськістю було підтримано перейменування провулку Невельського на провулок Осавульський. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості та військових щодо перейменування даного провулку на провулок Олександра Жданенка, вирішено продовжити голосування, а саме на:

провулок **Осавульський** - Осавул - виборна службова особа, яка обіймала одну з адміністративних посад в Україні в XVI-XVIII століттях. Були осавули генеральні, полкові, сотенні;

провулок **Олександра Жданенка**. Жданенко Олександр Олегович (народився 25 листопада 1989 - загинув 18 травня 2023 року).

Все життя прожив в Заводському районі. Символічно, що мешкав він по вул.Ніжинській, безпосередньо біля перехрестя з пров.Невельського, ходив по ньому з дитинства, навчався у СШ №47, знайомий з мешканцями. Приймав активну участь у спортивному житті школи і району, займався боксом, перемагав на районних і міських змаганнях, відстоюючи честь школи.

Олександр завжди був на боці справедливості і добра, справжнім патріотом України.

У 2017 році добровільно вступив до лав Добровольчого Чеченського батальйону імені Шейха Мансура (рота «Ламаро»), який на той час виконував бойові завдання по захисту України на Маріупольському напрямку. Мужній воїн-доброволець Олександр Жданенко став на захист України в лютому 2022 року в перших лавах., повернувшись із-за кордону.

Приймав участь у звільненні Київської області, бойових діях на Бахмутському та Запорізькому напрямках. 18.05.2023 в районі населеного пункту Курдюмівка (Бахмутський напрямок) Донецької області з метою виконання спільногоБатальйоном імені Шейха Мансура під сили та засоби 28 окремої механізованої бригади ім.Лицарів Зимового Походу (в/ч А0666) було передано групу бійців. Під час виконання вищевказаного бойового завдання боєць Жданенко Олександр Олегович позивний «Ансар» загинув. Він проявив героїзм та відвагу під час захисту України від збройної агресії РФ.

Результати голосування: «за» -16, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозиції перейменування провулку Невельського на провулок **Осавульський** або провулок **Олександра Жданенка**.

2.10. Вулиця Сергія Тюленіна. Тюленін Сергій Гаврилович (1925 - 1943) - один з керівників підпільної комсомольської організації «Молода гвардія» (м.Краснодон), Герой Радянського Союзу (1943, посмертно). Страчений фашистами.

Пропозиції: вул.Величара.

Громадськістю було підтримано перейменування вулиці Сергія Тюленіна на вулицю Величара. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Спортивну, вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю Величара. Величар - Бабіч Дмитро Олександрович. Мешканці міста знали Величара як рідновіра, активіста, мужнього воїна та палкого патріота України. Але навіть ті, хто зновував чоловіка дуже давно міг не знати його справжнього імені, для всіх він - Величар - чесний, щирий, відповідальний. Величар мав багато гарних рис, але одну особливу, - на нього завжди можна було покластися. Якщо він сказав, що зробить, то це було на 100% виконано. Сам брався виконувати підготовчу роботу до народних свят, богослужень на Хортиці. Усе своє життя Величар проживав у Запоріжжі. У звичайному житті займався фізичною підготовкою, відвідував патріотичні табори, згуртував навколо себе запорізьку молодь, проводивши з ними військові тренування на острові Хортиця. Очолював у місті ВГО «Патріот України». Чоловік володів дуже гострим розумом та завжди аналізував максимально глибоко. Хоч говорив він, як правило, не багато зате в будь-якій темі був обізнаним. З 2014 року Дмитро вже не повертається до цивільного життя, вважаючи захист країни своєю місією. Повномасштабний наступ росіян Дмитро зустрів у Маріуполі. Останні дні свого життя провів на «Азовсталі», відповідавши за зв'язок. Загинув Величар 15 квітня 2022 року в Маріуполі на командному пункті «Азову» від авіабомби, йому був 41 рік. Поховали Дмитра на закритому цвинтарі просто біля Січі. Пам'ятник дивиться прямо у бік святилища, яке для нього мало особливого значення;

вулицю Спортивну. Спорт (англ. sport, походить від давньофранцузького фр. disport - «дозвілля», «розвага») - це організована за певними правилами діяльність людей, що полягає в зіставленні їхніх фізичних та інтелектуальних здібностей.

Спорт - це змагання за певними правилами, зазвичай це специфічний вид фізичної або інтелектуальної активності, яку здійснюють з метою змагання, а також поліпшення здоров'я, отримання морального і матеріального задоволення, прагнення до саморозвитку, удосконалення і слави, покращення навичок.

Крім власне змагань, складовою спорту є підготовка до них - тренування. У цьому плані спорт є підвидом ширшого поняття фізичної культури.

На цій вулиці розташовано багато спортивних закладів.

Результати голосування: «за» -15, «проти» -0, «утримались» -2.

Вирішили: підтримати надання на розгляд громадськості пропозиції перейменування вулиці Сергія Тюленіна на вулицю Величара або Спортивну.

В зв'язку з тим, що в процесі розгляду та голосування надійшли нові пропозиції щодо перейменування урбанонімів, вирішено направити на доопрацювання такі назви:

вулиця Сєрова, вул. Вересаєва, вул. Верещагіна.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на грудень 2023 року. У порядку денному:

- розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню, по яким були питання;

- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи

Алла ПОМАЗ